

PROGRAM STROKOVNEGA USPOSABLJANJA IN IZPOPOLNJEVANJA VARNOSTNEGA OSEBJA ZA NOŠENJE IN UPORABO OROŽJA

1 IME PROGRAMA

Program strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja varnostnega osebja za nošenje in uporabo orožja

Varnostno osebje, ki ima v skladu z zakonom, ki ureja zasebno varovanje, pravico do posesti in nošenja orožja, mora opraviti strokovno izpopolnjevanje v skladu s tem programom najmanj vsakih pet let.

2 POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI OSEBA, KI SE ŽELI IZPOPOLNJEVATI

Oseba mora imeti nacionalno poklicno kvalifikacijo varnostnik, varnostnik nadzornik, varnostnik telesni stražar ali varnostni menedžer oziroma strokovno usposobljenost za opravljanje teh del, pravico izvajati ukrepe in dolžnosti v skladu z zakonom, ki ureja zasebno varovanje, ter pravico do posesti in nošenja orožja v skladu z zakonom, ki ureja posest in nošenje orožja.

3 TRAJANJE IZPOPOLNJEVANJA IN TARIFA ZA IZVAJANJE IN PREIZKUS USPOSOBLJENOSTI

3.1 Usposabljanje traja najmanj 4 ure.

3.2 Višina tarife za izvajanje programa in preizkus usposobljenosti znaša 10 točk.

4 CILJI PROGRAMA

4.1 Usmerjevalni cilji

- spoznati vsebino kompleta prve pomoči in ga znati uporabljati
- izpopolniti in utrditi strokovno znanje glede normativne ureditve nošenja in uporabe orožja
- izpopolniti in utrditi strokovno znanje glede reda in varnosti na strelišču
- izpopolniti in utrditi strokovno ravnanje z orožjem
- utrditi in razviti varnostne standarde ter uporabo osebne varovalne opreme
- vzdrževati veščine in sposobnosti nošenja in uporabe orožja

4.2 Operativni cilji

4.2.1 Normativna ureditev – 1 ura

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI	OBLIKE IN METODE DE LA
Varnostno osebje	Varnostno osebje	
Pozna določene vsebine normativne ureditve zasebnega varovanja: - pravice in dolžnosti v zvezi z nošenjem in uporabo orožja - pogoje za uporabo in nošenje orožja	- pojasni pravice in dolžnosti v zvezi z nošenjem in uporabo orožja - pojasni pogoje za uporabo in nošenje orožja	- frontalna in skupinska (manjše skupine, individualno delo, delavnice itd.) - razgovor - izmenjava izkušenj in primerov iz prakse - predavanja, prikaz, obrazložitev, urjenje/ponavljanje oz. utrjevanje znanja itd. - preverjanje in ocenjevanje oz. izvedba preizkusa znanja

<p>Pozna določene vsebine normativne ureditve v zvezi z orožjem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opredelitev varnostnega orožja - pogoje za pridobitev pravice za nošenje in uporabo orožja - nošenje in hrambo orožja ter vodenje evidenc - odgovornost ob nezakonitem nošenju, uporabi ali neustrezni hrambi orožja - določene vsebine zakona, ki ureja kazniva dejanja, vezana na nošenje in uporabo orožja 	<ul style="list-style-type: none"> - pojasni, kaj se šteje za varnostno orožje - pojasni pogoje za pridobitev pravice za nošenje in uporabo orožja - pojasni obveznosti pri ravnanju z orožjem - pojasni način nošenja orožja, hrambo, čiščenje in vzdrževanje orožja ter vodenje evidenc, pojasni odgovornost v primeru nezakonitega nošenja, uporabe ali neustrezne hrambe orožja - našteje kazniva dejanja, vezana na nošenje in uporabo orožja 	<ul style="list-style-type: none"> - frontalna in skupinska (manjše skupine, individualno delo, delavnice itd.) - razgovor - izmenjava izkušenj in primerov iz prakse predavanja, prikaz, obrazložitev, urjenje/ponavljanje oz. utrjevanje znanja itd. - preverjanje in ocenjevanje oz. izvedba preizkusa znanja
<p>Pozna določene vsebine organizacije in pogojev za izvajanje streljanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - red in varnost na strelišču ter izvajanje streljanja - varnostna pravila pri izvajanju streljanja - uporabo kompleta prve pomoči - uporabo osebne varovalne opreme za vid in sluh - varnostne standarde pri ravnanju z orožjem - osnove balistike in elemente streljanja (merjenje, dihanje, proženje, drža orožja, položaji za streljanje) - orožje, ki ga varnostnik uporablja pri svojem delu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ konstrukcija, princip delovanja in osnovne taktično-tehnične lastnosti orožja ▪ varnostni mehanizmi na orožju ▪ razstavljanje in sestavljanje orožja ▪ zastoji na orožju in postopek njihovega odstranjevanja ▪ strelivo (konstrukcija, označevanje itd.) ▪ čiščenje in vzdrževanje orožja 	<ul style="list-style-type: none"> - pojasni pomen vzdrževanja reda in varnosti na strelišču ter pri izvajanju streljanja - pojasni varnostna pravila pri izvajanju streljanja - pojasni nevarnosti za vid in sluh ob neuporabi osebne varovalne opreme - pojasni nevarnosti za poškodbe in okvare zdravja - pojasni pomen varnostnih standardov pri ravnanju z orožjem - pojasni osnove balistike in elemente streljanja - pojasni princip delovanja, dele orožja in osnovne taktično-tehnične lastnosti orožja - predstavi varnostne mehanizme orožja - praktično razstavi in sestavi orožje - predstavi možne zastoje na orožju in postopek njihovega odstranjevanja - pojasni konstrukcijo streliva in označevanje - predstavi pomen in način čiščenja in vzdrževanje orožja 	<ul style="list-style-type: none"> - frontalna in skupinska (manjše skupine, individualno delo, delavnice itd.) - razgovor - izmenjava izkušenj in primerov iz prakse predavanja, prikaz, obrazložitev, urjenje/ponavljanje oz. utrjevanje znanja itd. - preverjanje in ocenjevanje oz. izvedba preizkusa znanja

4.2.2 Prva pomoč – 30 minut

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI	OBLIKE IN METODE DELA
Varnostno osebje	Varnostno osebje	
Zna izvesti osnovne ukrepe prve pomoči v primeru strelnih ran:	<ul style="list-style-type: none"> - zna izvesti osnovne nujne ukrepe pomoči pri neposredni nevarnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pogovor, razprava - demonstracija - simuliranje dogodkov

<ul style="list-style-type: none"> – zna ugotoviti osnovne življenjske funkcije – pozna položaje in prenos poškodovanca – pozna ukrepe prve pomoči v primerih strelnih ran: <ul style="list-style-type: none"> – kadar je oseba nezavestna – kadar jo je treba oživljati – kadar krvavi – kadar je v šoku 	<p>za življenje zaradi strelnih ran</p>	<ul style="list-style-type: none"> – primeri iz dobre prakse – individualne in skupinske vaje
---	---	---

4.2.3 Streljanje z orožjem – 2 uri 30 minut

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI	OBLIKE IN METODE DELA
<p>Varnostno osebje</p>	<p>Varnostno osebje</p>	
<p>Vaje v streljanju s pištolo, ki jo varnostnik uporablja pri svojem delu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uporaba teoretičnih znanj pri izvedbi vaj v streljanju – drža orožja in različni strelski položaji (prilagoditev strelskega položaja zaklonu, oviri, streljanje v gibanju, iz različnih položajev in pod različnimi taktičnimi situacijami itd.) – progresivnost sinhronizacije proženja, merjenja, dihanja glede na taktično situacijo (omejitev časa, fizična obremenitev, prenos merilne točke, streljanje v pogojih zmanjšane vidljivosti itd.) – priprava orožja za različne taktične situacije – postopek z orožjem po uporabi – upoštevanje varnostnih standardov pri ravnanju z orožjem 	<ul style="list-style-type: none"> – pridobljena teoretična znanja iz normativne ureditve in teorije streljanja in orožja združi in uporabi pri realizaciji streljanja s konkretnim orožjem 	<ul style="list-style-type: none"> – frontalna in skupinska (manjše skupine, individualno delo, delavnice itd.) – razgovor – izmenjava izkušenj in primerov iz prakse – predavanja, prikaz, obrazložitev, urjenje/ponavljanje oz. utrjevanje znanja itd. – preverjanje in ocenjevanje oz. izvedba preizkusa znanja – izvedba vaj v streljanju na strelišču

5 MATERIALNI POGOJI

- strelišče za izvajanje vaj v streljanju
- strelno orožje v osebni ali kolektivni zadolžitvi
- strelivo ustreznega kalibra (letno 48 kosov na udeleženca)
- komplet prve pomoči
- osebna varovalna oprema za vid in sluh (čepki, glušniki, strelska očala ...) in
- ostala materialna sredstva (tarče, nosilci tarč, nalepke, sredstva za čiščenje orožja ...)

6 KADROVSKE REFERENCE

Izvajanje izpopolnjevanja po tem programu lahko izvede oseba, ki:

- ima najmanj srednješolsko izobrazbo
- je usposobljen za nudenje prve pomoči
- ima pravico do posesti in nošenja orožja v skladu z zakonom, ki ureja posest in nošenje orožja in
- opravljeno strokovno usposabljanje za izvajalce programa strokovnega izpopolnjevanja varnostnega osebja za nošenje in uporabo orožja, ki ga je predpisal minister, pristojen za notranje zadeve

Izpopolnjevanja po tem programu lahko izvede tudi oseba, ki ima najmanj visokošolsko strokovno izobrazbo in pravico do posesti ter nošenja orožja v skladu z zakonom, ki ureja posest in nošenje orožja, ter je strokovno usposobljena za izvajalca vaj v streljanju v skladu s programom, ki velja v policiji ali vojski, ali oseba, ki ima opravljen trenerski izpit iz strelstva pri eni od strelskih zvez, če pridobljene spretnosti in znanja po vsebini, zahtevnosti in obsegu v celoti zajemajo vsebine tega programa. V tem primeru se izvede postopek priznavanja usposabljanja v skladu s pravilnikom, ki ureja izvajanje strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja varnostnega osebja, oseba pa mora uspešno opraviti preizkus strokovne usposobljenosti v skladu s programom, določenem v prilogi 2, ki je sestavni del te odredbe.

Oseba, ki se ji usposabljanje za izvajalca vaj v streljanju v skladu s pravilnikom, ki ureja izvajanje strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanje varnostnega osebja, delno ali v celoti prizna, mora pa opraviti preizkus strokovne usposobljenosti, plača za udeležbo sorazmerni del stroškov glede na število ur, določenih s programom usposabljanja iz priloge 2.

7 PREIZKUS STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI O NOŠENJU IN UPORABI OROŽJA

Osvojeno teoretično in praktično znanje preveri izvajalec programa med usposabljanjem in izpopolnjevanjem na podlagi meril za ocenjevanje vaj v streljanju iz posameznega sklopa vaj. Izvajalec programa za vsakega kandidata vodi zapisnik, ki je določen v 8. točki tega programa.

Če kandidat ni uspešen pri preverjanju znanja, lahko še isti dan preizkus ponovi, v nasprotnem primeru pa se ga napoti na ponovno usposabljanje oziroma izpopolnjevanje in preizkus.

Preizkus obsega ocenjevanje teoretičnega znanja, aktivnosti in postopkov na strelišču:

- **pred streljanjem** (obvladovanje teoretično-praktičnih strelskih znanj in veščin – razstavljanje in sestavljanje orožja, priprava orožja za streljanje, delo na neposrednih pripravah itd.),
- **med streljanjem** (streljanje s pištolo, ki jo uporablja pri svojem delu – predpisane vaje) in
- **po streljanju** (delo z orožjem po streljanju, delo v varnostni coni, čiščenje orožja itd.).

Kandidat je na preizkusu ocenjen z oceno uspešno, če je ocenjen z oceno uspešno iz:

- znanja, aktivnosti in postopkov na strelišču pred streljanjem,
- streljanja z orožjem v osebni zadolžitvi na strelišču med streljanjem in
- znanja, aktivnosti in postopkov na strelišču po streljanju.

7.1 SKLOP VAJ V STRELJANJU

7.1.1 PIŠTOLA – vaja v streljanju

Pogoji za izvedbo streljanja:

- tarča PT 2 (2 x)
- razdalja 5 m
- položaj stoje in kleče – dvoročno izza zaklona (desna in leva stran)
- čas 10 s, 10 s, 40 s
- število nabojev 48
- število serij 2 (vaja in preizkus)

Postopki za izvedbo streljanja:

- udeleženec se postavi v položaj za streljanje stoje – dvoročno izza zaklona (širina zaklona je približno 50 cm), pištola je v toku in zaklenjena;
- brez povelja napolni nabojnika z osmimi naboji, en nabojnik shrani v tok, drugega drži v šibki roki;
- na povelje vstavi nabojnik v pištolo in pištolo vstavi v tok (pištola je zaklenjena, tok je zapet);
- udeleženec ima pred začetkom streljanja roki spuščeni ob telesu;
- na znak za začetek streljanja dvoročno izza zaklona izstrelji en strel v desno tarčo z desne strani zaklona in en strel v levo tarčo z leve strani zaklona (levičarji začnejo z leve strani zaklona v levo tarčo);
- po preteku 10 s sledi znak za prekinitev streljanja;
- udeleženec po izstreljenih dveh streljih v zaklonu orožje izprazni;
- brez povelja nabojnik dopolni z izvlečenim nabojem, nabojnik vstavi v pištolo (naboj ni v cevi), pištolo zaklene in jo vrne v tok ter tok zapne;
- udeleženec vajo ponovi še 3-krat (pred drugo ponovitvijo je obrnjen v desno za 90 stopinj, pred tretjo v levo za 90 stopinj in pred četrto za 180 stopinj od smeri streljanja);
- udeleženec po zadnjem strelu preveri, če je orožje prazno;
- nato v pištolo vstavi drug nabojnik (8 nabojev), pištolo vrne v tok in tok zapne – naboj ni v cevi, pištola je zaklenjena;
- udeleženec na strelskem mestu sede na stol, ki je obrnjen za 180 stopinj od smeri streljanja in se z naslonom dotika zaklona (orožje je ves čas v toku);
- na znak za začetek vaje vstane s stola, se obrne za 180 stopinj v smeri streljanja, naredi skleco z oporo na stolu in stoje dvoročno izza zaklona izstrelji dva zaporedna strela v desno tarčo z desne strani zaklona (levičarji z leve strani zaklona v levo tarčo);
- po preteku 10 s sledi znak za prekinitev streljanja;
- udeleženec po izstreljenih dveh streljih v zaklonu orožje izprazni;
- brez povelja nabojnik dopolni z izvlečenim nabojem, nabojnik vstavi v pištolo (naboj ni v cevi), pištolo zaklene, jo vrne v tok, tok zapne in ponovno sede na stol;
- na znak za začetek vaje vstane s stola, se obrne za 180 stopinj v smeri streljanja, z oporo na stolu naredi eno skleco in stoje dvoročno izza zaklona izstrelji dva zaporedna strela v levo tarčo z leve strani zaklona (levičarji z desne strani zaklona v desno tarčo);
- po preteku 10 s sledi znak za prekinitev streljanja;
- udeleženec po izstreljenih dveh streljih v zaklonu orožje izprazni;
- brez povelja nabojnik dopolni z izvlečenim nabojem, nabojnik vstavi v pištolo (naboj ni v cevi), pištolo zaklene, jo vrne v tok, tok zapne in ponovno sede na stol;
- nato še enkrat ponovi postopek;
- udeleženec po zadnjem strelu preveri, če je orožje prazno;
- nabojnika napolni s štirimi naboji, en nabojnik shrani v tok in tok zapne, drugi nabojnik vstavi v pištolo, zaklenjeno vrne v tok in tok zapne (naboj ni v cevi);
- udeleženec se postavi v položaj za streljanje stoje, ki je dva metra izza strelskega mesta;
- na znak za začetek vaje steče na strelsko mesto, se prime za stol, naredi počep in skleco z oporo na stolu ter stoje dvoročno izza zaklona izstrelji dva zaporedna strela v desno tarčo z desne strani zaklona (levičarji z leve strani v levo tarčo) in dva zaporedna strela v levo tarčo z leve strani zaklona (levičarji z desne strani v desno tarčo);

- po izstreljenih štirih strelah se v zaklonu postavi v položaj za streljanje kleče, potegne pištolo k sebi in zamenja nabojnik.

Sledi pregled tarč in lepljenje zadetkov – prva izvedba se ne oceni;

Strelec celoten postopek še enkrat ponovi – oceni se samo druga izvedba.

Ocenjevanje vaj v streljanju:

A Ocena doseženih točk na tarči		B. Ravnanje z orožjem in poznavanje postopka	C. SKUPNA OCENA
<ul style="list-style-type: none"> • 17 –24 zadetkov (polje št. 4 ali 5) 	<ul style="list-style-type: none"> • USPEŠNO 	<ul style="list-style-type: none"> • USPEŠNO 	<ul style="list-style-type: none"> • USPEŠNO
		<ul style="list-style-type: none"> • NEUSPEŠNO 	<ul style="list-style-type: none"> • NEUSPEŠNO
<ul style="list-style-type: none"> • 0 – 16 zadetkov (polje št. 4 ali 5) 	<ul style="list-style-type: none"> • NEUSPEŠNO 	<ul style="list-style-type: none"> • USPEŠNO ali • NEUSPEŠNO 	<ul style="list-style-type: none"> • NEUSPEŠNO

Opombe:

- vaje morajo potekati v zaporedju in brez prekinjanja;
- zastoji na orožju se odpravljajo samostojno, strokovno in varno;
- strelec sme ravnati s strelnim orožjem samo, če je usmerjen v smeri streljanja;
- med praznjenjem orožja, odstranjevanjem zastojev in menjavanjem strani zaklona je kazalec iztegnjen nad sprožilcem;
- pri obračanjih iz smeri streljanja mora biti pištola v toku;
- strelec ima lahko pištolo v toku samo s sproščenim udarnim klavivcem, brez naboja v cevi in zaklenjeno (pištole z udarnim klavivcem);
- strelec mora paziti na lastno varnost pri izvajanju sklec z oporo na stolu (možnost zdrsa, prevračanja itd.).

7.1.2 AVTOMATSKA PUŠKA – vaja v streljanju

Pogoji za izvedbo streljanja:

– tarča	PT 2 (2 x)
– razdalja	20 m in 35 m od strelskega mesta
– položaj	stoje v premikanju, kleče in leže izza zaklona
– čas	90 s
– število nabojev	80
– vrsta ognja	posamezno
– število serij	2 x 40

Postopki za izvedbo streljanja:

- strelec stoji na strelskem mestu, nabojnika napolni z desetimi naboji;
- na povelje vstavi nabojnik v orožje, drugi nabojnik shrani pri sebi;
- strelec na znak za začetek vaje premakne regulator ognja v položaj za posamezno vrsto ognja, vstavi naboj v cev in v klečečem položaju izza zaklona izstrelji deset zaporednih strel v tarčo na 20 m, se postavi v ležeči položaj, zamenja nabojnik in v ležečem položaju izza zaklona izstrelji deset zaporednih strel v isto tarčo na 35 m;
- strelec se postavi v klečeči položaj, izprazni orožje in izstrelji varnostni strel proti tarči;
- čas za postopke je 90 s;
- strelec v klečečem položaju v zaklonu nabojnika napolni z desetimi naboji;
- brez povelja en nabojnik shrani pri sebi, drugega pa vstavi v orožje, vstavi naboj v cev – orožje je usmerjeno v varno smer, kazalec je iztegnjen nad sprožilcem;
- na znak za začetek vaje se strelec začne prične premikati proti tarči na 20 m in jo uporabi kot zaklon;
- strelec med gibanjem stoje izstrelji deset zaporednih strel v tarčo na 20 m proti kateri se premika – vse strele mora izstreliti v prvih 15 m gibanja;
- ob prihodu v zaklon (tarča na 20 m) se postavi v klečeči položaj, zamenja nabojnik in kleče izza zaklona izstrelji 10 zaporednih strel v tarčo na 35 m (dejanska razdalja je 15 m);
- strelec v klečečem položaju, izprazni orožje in izstrelji varnostni strel proti tarči ter orožje zaklene;
- čas za postopke je 90 s.

Sledi pregled tarč in lepljenje zadetkov – prva izvedba se ne oceni;

Strelec celoten postopek še enkrat ponovi – oceni se samo druga izvedba.

Ocenjevanje vaj v streljanju:

A Ocena doseženih točk na tarči		B Ravnanje z orožjem	C SKUPNA OCENA
• 30 – 40 zadetkov (polje št. 4 ali 5)	• USPEŠNO	• USPEŠNO	• USPEŠNO
		• NEUSPEŠNO	• NEUSPEŠNO
• 0 – 29 zadetkov (polje št. 4 ali 5)	• NEUSPEŠNO	• USPEŠNO ali • NEUSPEŠNO	• NEUSPEŠNO

Opombe:

- strelec klečeči položaj prilagodi zaklonu – višini tarče PT 2 (približno 1 m);
- med premikanjem ali spreminjanjem strelskega položaja mora biti:
 - orožje ves čas usmerjeno v varno smer;
 - ustje cevi ves čas pred strelcem (v nobenem trenutku ne sme biti ustje cevi pod strelcem);
- strelec opravi vajo z dolgocevnim orožjem, ki ga uporablja pri svojem delu.

ZAPISNIK

PREVERJANJA ZNANJA
ZA NOŠENJE IN UPORABO STRELNEGA OROŽJA

Ime in priimek:	Kraj in datum izvedbe:
Datum rojstva:	

A ZNANJE, AKTIVNOSTI IN POSTOPKI MED STRELJANJEM - OBKROŽI:				
OROŽJE/ZAPOREDNA ŠTEVILKA	REZULTAT NA TARČI		RAVNANJE Z OROŽJEM (USPEŠNO – NEUSPEŠNO)	OCENA VAJE (USPEŠNO - NEUSPEŠNO)
	št. zadetkov	U ali N		
Pištola – vaja v streljanju		U – N	U – N	U – N
Avtomatska puška vaja v streljanju		U – N	U – N	U – N
B ZNANJE, AKTIVNOSTI IN POSTOPKI PRED STRELJANJEM:			1. USPEŠNO	
			2. NEUSPEŠNO	
C ZNANJE, AKTIVNOSTI IN POSTOPKI PO STRELJANJU:			1. USPEŠNO	
			2. NEUSPEŠNO	
D. OCENA PREIZKUSA:			1. USPEŠNO	
			2. NEUSPEŠNO	

OPOMBE:

Ime in priimek ter podpis

izvajalca:
